

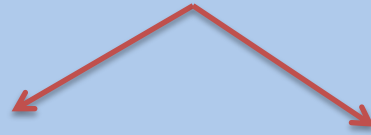
Κεφάλαιο Δ: Δημιουργώντας έναν όμορφο κόσμο

4.3 Αγία Σοφία: Ένα θαύμα τέχνης

**Κλουτσινιώτη Κωνσταντίνα
Παιδαγωγικό Τμήμα
Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πατρών**

Ο ναός της Αγίας Σοφίας

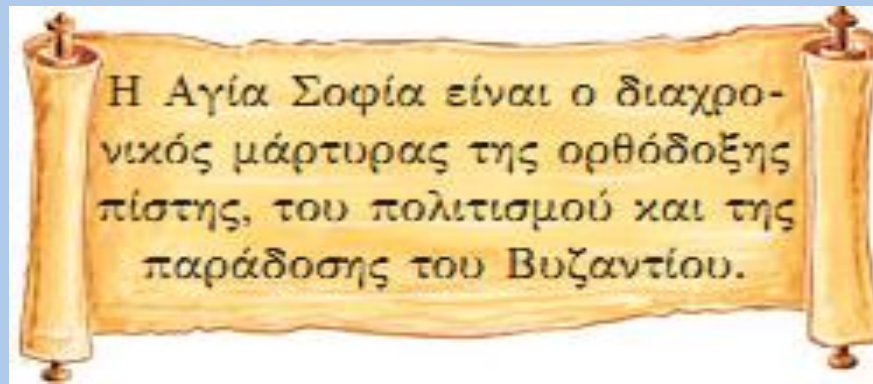

Αφιερωμένος στη Σοφία
του Θεού

Το σημαντικότερο
αρχιτεκτονικό κτίσμα στην
Κωνσταντινούπολη.

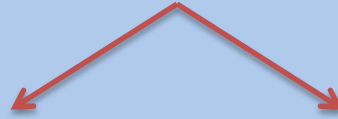
Από το 537 μέχρι το 1453 ήταν το κέντρο της Ορθοδοξίας.
Εκεί ο λαός:

1. γιόρταζε τους θριάμβους του και τις νίκες του
2. έστεφε τους αυτοκράτορές του
3. θρηνούσε τις συμφορές του.

Το ιστορικό της ανέγερσης- Τα εγκαίνια του ναού

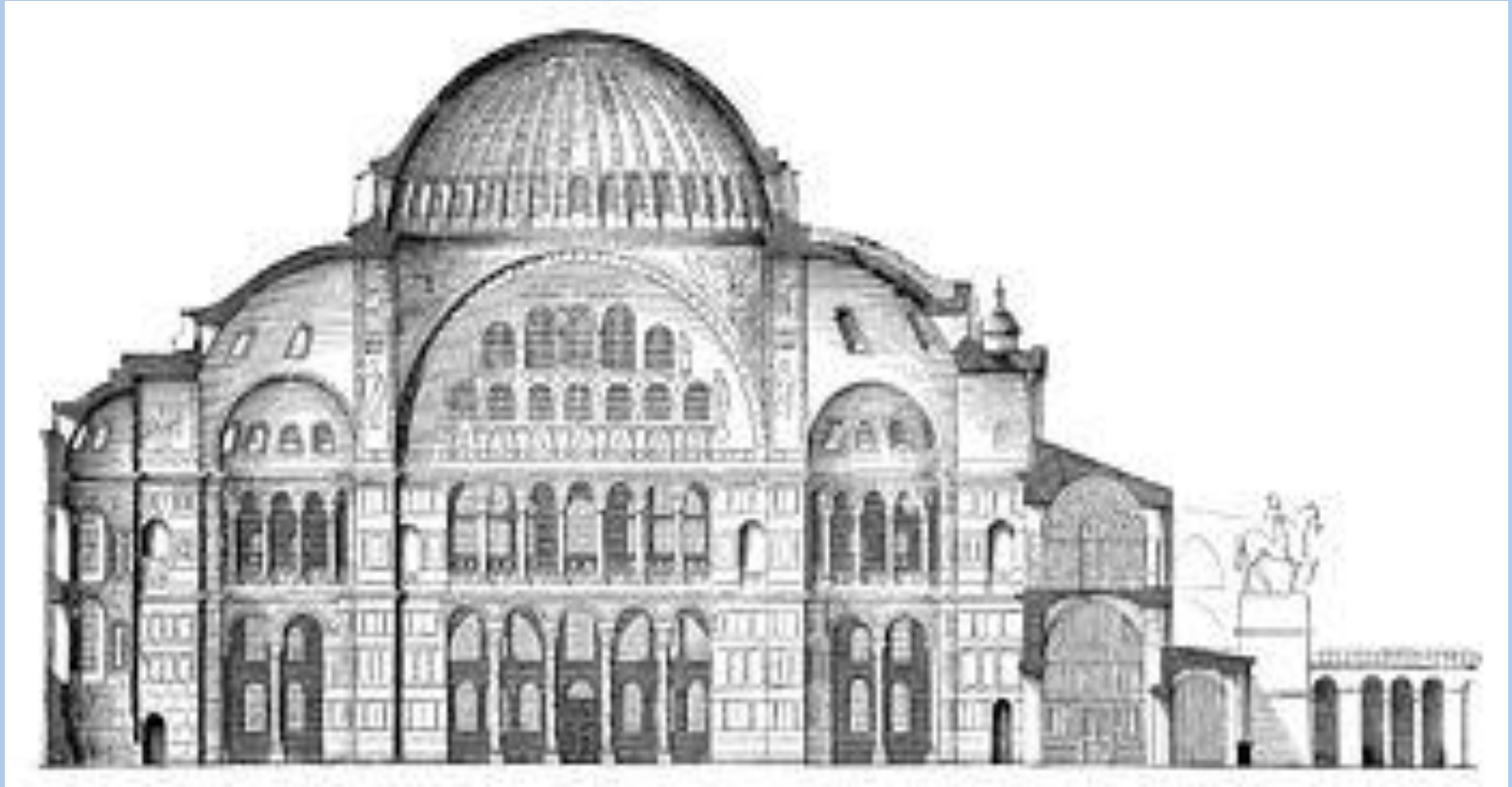
Ο Ιουστινιανός Α' ανέθεσε την ανοικοδόμηση του ναού στους:

Ανθέμιο από τις Τράλλεις Ισίδωρο από τη Μίλητο

Το σχέδιό τους συνδύαζε το μεγαλείο και τη λιτότητα, την ομορφιά και τη σταθερότητα.

Δέκα χιλιάδες τεχνίτες και εργάτες δούλεψαν ακατάπαυστα.

Σχέδιο του ναού της Αγίας Σοφίας

Το κάλλος που άξιζε στην Αγία Σοφία θα δινόταν από:

1. Τη χρήση των πιο σπάνιων υλικών από όλη την αυτοκρατορία
2. Τη χρήση πολύ ελαφρών τούβλων από τη Ρόδο για την κατασκευή του τεράστιου τρούλου.
3. Το στολισμό με πολύτιμες πέτρες, χρυσό και ασήμι των θαυμάσιων ψηφιδωτών, του επιβλητικού άμβωνα και του θρόνου του Πατριάρχη
4. Το ντύσιμο της Αγίας Τράπεζας με χρυσό

- Ο ναός ολοκληρώθηκε τελικά σε λιγότερο από 6 χρόνια.
- Εγκαίνια του ναού: 27 Δεκεμβρίου του 537 μ.Χ. από τον Πατριάρχη Επιφάνιο.
- Ο Ιουστινιανός συγκρίνοντας το ναό της Αγίας Σοφίας με το ναό του Σολομώντα είπε:

«Μεγάλη η δόξα του Κυρίου και Θεού μας, που με αξίωσε να φτιάξω αυτό το έργο. Ω Σολομώντα! Σε νίκησα.».

Ναός του Σολομώντα

Ναός της Αγίας Σοφίας

Ο μεγαλοπρεπής τρούλος

- Τύπος του ναού: βασιλική με τρούλο
- Χωρίζεται σε τρία κλίτη.
- Στο μεσαίο κλίτος 4 πελώριοι πεσσοί στηρίζουν 4 μεγάλα τόξα.
- Επάνω τους στηρίζεται ο μεγαλοπρεπής τρούλος.
- Μέσα από τα 40 παράθυρα της βάσης του, το φως σκορπίζεται άπλετο στο εσωτερικό του ναού.

Η μεγάλη ασχημονία της Βυζαντινής τέχνης - Αγία Σοφία - Πόλη 200

Costas - ΤΣ

Ο τρούλος έχει διάμετρο 32 μέτρων. Στη βάση του υπάρχουν 40 παράθυρα που δίνουν την αίσθηση ότι αιωρείται.

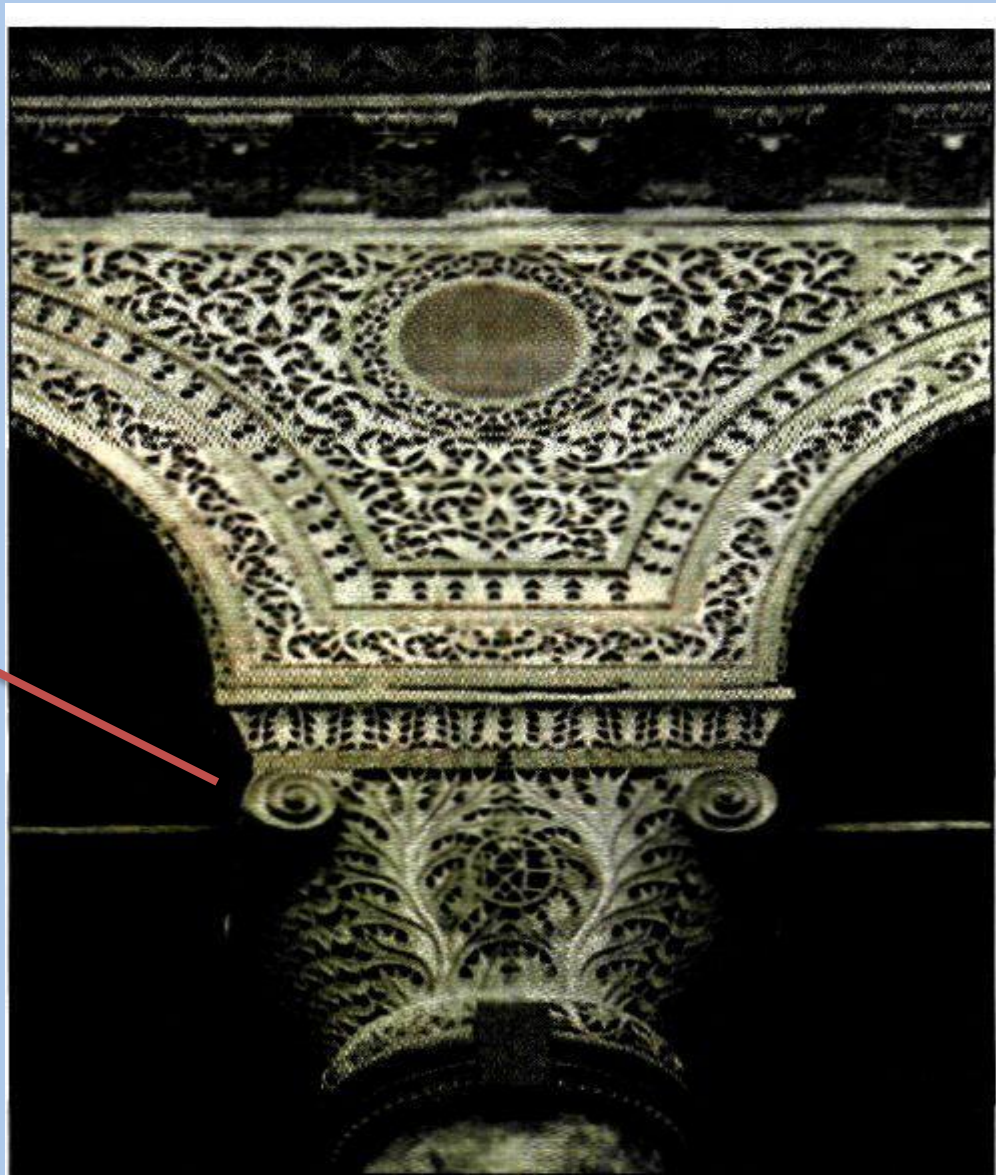

Το εσωτερικό του ναού της Αγίας Σοφίας

Πελώριοι μονολιθικοί κίονες (πεσσοί) μεταφέρθηκαν από την Εύβοια, την Αθήνα και από αρχαίους ναούς της Συρίας, της Αιγύπτου, της Εφέσου και των Δελφών για το κτίσιμο της Αγίας Σοφίας.

Οι κίονες φέρουν
κιονόκρανα από
λευκό μάρμαρο.

Γλυπτός διάκοσμος

Πρόσωπα και γεγονότα που συνδέθηκαν με την ιστορία του ναού

1. 1204: ο ναός καταστρέφεται από τους Φράγκους
2. 1453: ο ναός μετατρέπεται σε τζαμί από τους Τούρκους
3. 1934: ο ναός μετατρέπεται σε μουσείο

Η Αγία Σοφία είναι το σύμβολο του Χριστιανισμού και φιλοξενεί τις προσευχές χιλιάδων προσκυνητών από όλο τον κόσμο. Παραμένει μέχρι και σήμερα το μεγαλύτερο σε σημασία μνημείο του ορθόδοξου χριστιανικού πολιτισμού, συνδέοντας τη βυζαντινή με τη σύγχρονη ιστορία.

Ήξερες ότι...

- Η επιφάνεια της Αγίας Σοφίας μαζί με τον νάρθηκα είναι 7.570 τμ., η τέταρτη σε μέγεθος στον κόσμο.
- Ο μεγαλοπρεπής τρούλος της έχει 55,6 μέτρα ύψος και διάμετρο 32μ.
- Ξοδεύτηκαν 6.200 κιλά χρυσού για όλο το οικοδόμημα.
- Ο ναός του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη χρειάστηκε 150 χρόνια για να ολοκληρωθεί, ενώ η Αγία Σοφία 5 χρόνια και 11 μήνες.
- Ο ασβέστης ζυμωνόταν με λάδι αντί για νερό, ώστε το κτίσμα να γίνει πιο ανθεκτικό και η βροχή και η υγρασία να μην περνούν στο εσωτερικό του.

- Η πίεση που ασκούν οι πεσσοί, οι θόλοι, οι τοίχοι κ.λπ. επάνω στο βράχο όπου ο ναός είναι θεμελιωμένος, είναι ίση με 105 τόνους ανά τετραγωνικό μέτρο!
- Οι οπλές του αλόγου του Μωάμεθ έχουν αφήσει τα σημάδια τους στις κολώνες του ναού, διότι το άλογο πατούσε στα πτώματα των χριστιανών που κατέφυγαν στην Αγία Σοφία για να γλιτώσουν από τη σφαγή του 1453.
- Απέναντι από την Αγία Σοφία υπάρχει το «μπλε τζαμί» του σουλτάνου Αχμέτ του Α΄, που φιλοδοξία του ήταν να ξεπεράσει σε μεγαλείο την Αγία Σοφία. Ο ίδιος, ωστόσο, παραδέχτηκε ότι δεν τα κατάφερε.

Καρκινική επιγραφή

«Να καθαρίζεις τις αμαρτίες σου και όχι μόνο το προσωπό σου.»

Επιγραφή χαραγμένη πάνω σε μια βρύση, τη «φιάλη του αγνισμού», στο μέσο της αυλής της Αγίας Σοφίας.

Η επιγραφή μπορεί να διαβαστεί και από το τέλος προς την αρχή (καρκινική επιγραφή).